

Vláda sebere z příjmů všem. Demotivující vysoké zdanění práce ještě vzroste

- CZ24 News | 12. května 2023

ČESKO: Sáhnutí na příjmy pracujících byla ještě donedávna věc, kterou vládní ODS jasně odmítala. Jak ale rostl tlak koaličních partnerů a také volání po vyšších daních ze strany mnoha ekonomů, dal ministr financí Zbyněk Stanjura (ODS) zelenou vyššímu zdanění příjmů všem. Zaměstnancům, živnostníkům, firmám. Danění práce včetně odvodů na pojistné je u nás přitom už teď jedno z nejvyšších a další ukrojení z příjmů je pro všechny občany vždy demotivující a neefektivní.

Jedním z mála ekonomů, kteří do veřejné debaty nevnášeli názor, že přímé daně je nutné navýšit, je někdejší guvernér centrální banky Miroslav Singer. Ten dlouhodobě upozorňuje na to, že vysoké daně příliš zatěžují ty, kteří se snaží vytvářet přidanou hodnotu, a že český daňový poplatník přitom nedostává od státu stejné služby jako například pracovník ve Skandinávii.

„Jsem v této věci mezi ekonomy v menšině. Ale sleduji, jak se vyvíjelo daňové zatížení kvalifikovaných pracovníků, už velmi dlouhou dobu. Rušení konstruktu superhrubé mzdy jsem proto vnímal jako unikátní okénko příležitosti něco s tím skutečně udělat. Jestli máme náš pracovní trh přenést do vyšší přidané hodnoty, nemůžeme dále zatěžovat ty, kteří tu přidanou hodnotu generují. Náš stát daňovým poplatníkům neposkytuje služby na úrovni jako například ve Skandinávii. Vyšší zdanění je cesta do pekel,“ vyjádřil se nedávno Singer.

Zcela proti ještě nedávným výrokům především ministra financí Stanjury je rozhodnutí zvýšit minimální odvody na sociální pojistné živnostníkům.

V současnosti tvoří vyměřovací základ pro odvod na důchodovém pojištění čtvrtina průměrné mzdy. Ta je kolem 40 000 korun, pojistné se tedy počítá z částky asi deset tisíc. Z nich se odvádí 29,2 procenta. Pro letošní rok činí tak odvod na důchodové pojištění 2944 korun měsíčně. Nově má dojít k postupnému navýšení minimálního odvodu. Po třech letech by měla hranice vyměřovacího základu odpovídat minimální mzdě, což je nyní zhruba 40 procent průměrné mzdy. Minimální odvod sociálního pojištění z toho pak vychází na téměř 5000 korun měsíčně.

Na nízkopříjmové OSVČ tak zvýšení minimálních odvodů dopadne nejvíce. Na což upozorňuje například i sociolog Daniel Prokop ze společnosti PAQ Research, který byl jedním z těch, kdo na nutnost přiblížení odvodů pro živnostníky k úrovni odvodů zaměstnanců vytrvale podporoval. „Nízkopříjmoví OSVČ budou zatíženi významně. Pokud někdo vyhrál, tak OSVČ s vysokými příjmy a nízkými náklady,“ uvedl k tomu nyní.

Stát má pak u nás už dlouhodobě z pojistného na sociální zabezpečení nadprůměrné příjmy, což také zprávy OECD každoročně zmiňují. Příjmy se každý rok zvyšují, [pro loňský rok platilo](#), že rostoucí zaměstnanost doprovázená zvýšením výdělků převážně v soukromém sektoru vedla k meziročně vyššímu inkasu pojistného o 7 procent, tedy zhruba o 42 miliard korun. Dohromady tak na pojistném stát vybral téměř 638 miliard.

Víc chce Fialův kabinet zatížit i zaměstnance, kteří budou muset nově platit nemocenské pojištění. To za ně dosud odváděly firmy. Nově ho mají hradit i ze své hrubé mzdy, a to v sazbě 0,6 procenta. Ještě před tím, než vláda přepsala své programové prohlášení, slibovala, že sníží odvody na sociální pojištění na straně zaměstnavatelů o dva procentní body ze současných 24,8 procenta. To je nyní

zcela passé. Výdaje na sociální pojištění na straně zaměstnavatelů jsou přitom stejně jako na straně zaměstnanců vysoko nad průměrem zemí OECD a pro firmy je to často velká překážka pro nabízení zaměstnaneckého poměru.

Opět zcela mimo s původně proklamovanými sliby občanských demokratů vláda nakonec přistoupila k vyšší daňové progresi u příjmů fyzických osob. Sazba daně z příjmů fyzických osob je nyní 15 procent, vyšší daň 23 procent. Nově má vyšší sazba dopadat na lidi už s trojnásobkem průměrné měsíční mzdy namísto čtyřnásobku. Vyšší daň by tak platila už od měsíčního příjmu 121 tisíc korun.

Zde se jedná o ústupek koaličním Starostům a lidovcům, kteří byli v návrzích ještě více progresivní. STAN chtěl, aby u vyšších platů platila sazba 21 procent a u platů nad 160 tisíc korun měsíčně dokonce sazba 31 procent. Lidovci zase chtěli zavést pásmo zdanění od dvojnásobku měsíční hrubé mzdy, tedy od cca 80 tisíc korun a poté ještě třetí pásmo pro čtyřnásobek hrubé mzdy, tedy cca 160 tisíc.

Daně z příjmu se zvýší i firmám. U právnických osob vzroste sazba z 19 na 21 procent. Takové opatření přitom od začátku ekonomové hodnotili jako jednu z posledních možností, ke kterým by sáhli.

[ZDROJ](#)